

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte: **Diaconu Iurie,**

judecători: **Catan Liliana și Guzun Ion,**

cu participarea:

procurorului – **Suvac Nicolae**

avocatului – **Dunas Andrei**

inculpatului – **Grincevschi Oleg**

judecând, în ședință închisă, recursul declarat de procurorul în procuratura de circumscripție a Curții de Apel Cahul, Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea încheierii Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 mai 2019 privind aplicarea măsurii preventive sub formă de liberare provizorie sub control judiciar în privința lui

GRINCEVCHI Oleg XXXXX, *născut la XXXXX,*
originar și domiciliat în XXXXX.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Procurorul s-a pronunțat pentru admiterea recursului, cu casarea încheierii adoptate de instanța de apel.

Inculpatul și avocatul acestuia Dunas A. au solicitat respingerea recursului în sensul declarat de procuror, cu menținerea încheierii contestate.

Colegiul Penal, în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) din 15 martie 2019, Grincevschi O. a fost recunoscut vinovat și condamnat în temeiul art. 191 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, începând calcularea termenului executării pedepsei din data reținerii și îndreptării în locurile de executare a pedepsei.

În termenul de pedeapsă cu închisoarea stabilit inculpatului Grincevschi O. se va include perioada aflării în arest preventiv din 27 mai 2014 - până la 13 iunie 2014 și în arest la domiciliu din 13 iunie 2014 - până la 26 iunie 2014, inclusiv.

Grincevschi O. a fost liberat de răspundere penală, pentru săvârșirea infracțiunilor

prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) și art. 251 Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de procuror a fost admisă în principiu, asupra acesteia urmând să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Față de Grincevschi O. a fost aplicată măsura preventivă - arestarea preventivă, acesta fiind luat sub strajă din sala de judecată.

2. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apeluri, printre care se regăsește și apelul inculpatului Grincevschi O. depus prin intermediul avocatului său Dunas A., părțile intervenind cu solicitarea pronunțării unei noi hotărâri de achitare pe toate capetele de acuzare imputate inculpatului.

3. Cauza este pendinte la Curtea de Apel Cahul.

La ședința de judecată din 16 mai 2019 avocatul Dunas A., acționând în numele inculpatului, a înaintat o cerere de înlocuire a măsurii preventive sub forma de arest, cu aplicarea în privința lui Grincevschi O. a măsurii preventive sub formă de liberarea provizorie sub control judiciar.

Prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 mai 2019 s-a admis cererea avocatului Dunas A. în interesele inculpatului, fiind înlocuită măsura preventivă aplicată lui Grincevschi O. sub forma de arest preventiv, cu o măsură preventivă mai blândă - liberarea provizorie sub control judiciar.

Totodată, instanța a aplicat în privința inculpatului obligațiile prevăzute de art. 191 alin. (3) pct. 2), 4), 8) CPP, până la intrarea în vigoare a sentinței sau până la adoptarea deciziei definitive.

Încheierea nefiind susceptibilă contestării pe căile de atac.

4. La 18 mai 2019, procurorul contestă legalitatea încheierii adoptate de instanța de apel la 16 mai 2019, solicitând casarea acesteia, deoarece este neîntemeiată și ilegală.

În conținutul cererii de recurs, procurorul face trimitere la mai multe norme procesuale: art. 311 alin. (1), art. 444 alin. (1), art. 191 Cod de procedură penală, indicând că inculpatul Grincevschi O. în cadrul procesului penal: nu a recunoscut vinovăția sa; nu s-a autodenunțat cu privire la comiterea infracțiunilor de către dânsul și de către SRL „Igvalex-Vin; nu a reparat prejudicial cauzat părților vătămate, inclusiv Statului; fiind la libertate acesta va putea influența alte părți ale procesului penal, inclusiv pe Toderășcu M., care la moment se eschivează de la prezentarea în instanța de judecată, astfel se sustrage de la judecarea cauzei și în apel.

Stabilind obligația de a *comunica instanței de judecată orice schimbare de domiciliu*, instanța de apel nu a verificat locul de trai și locul de domiciliu al inculpatului Grincevschi O., respectiv nu a constatat o circumstanță importantă legată cu datele lui personale. Ultimul a declarat că posibil va locui în XXXXX.

Prin urmare, stabilind obligația de a *se prezenta la instanța de judecată ori de câte ori este citat*, instanța de apel nu a verificat locul de trai al inculpatului Grincevschi O.,

respectiv nu a constatat o circumstanță importantă legată cu locul la care vor fi expediate citații pentru ședințele următoarele.

Stabilind obligația *să predea pașaportul instanței de judecată*, instanța de apel nu a verificat dacă inculpatul Grincevschi O. are pașaportul cetățeanului Republicii Moldova sau pașapoartele altor state, respectiv nu a precizat ce fel de pașaport trebuie să predea instanței, astfel, nu a constatat o circumstanță importantă legată de deținerea mai multor cetățenii de către inculpatul.

Procurorul menționează că, nu-i este clară graba cu care instanța de apel, în lipsa părților vătămate, în lipsa inculpatului Toderășcu M. și a avocatului acestuia împuternicit legal, precum și în lipsa reprezentantului SRL „Igvalex-Vin”, a admis spre examinare cereri din partea apărătorului lui Grincevschi O., ignorând interesele, în primul rând, ale părții vătămate.

În legătură cu examinarea cererii avocatului Dunas A., instanța de apel nu a verificat materialele dosarului penal și nici nu a solicitat careva informații sau documente legate de examinarea posibilității aplicării măsurii preventive sub formă de *liberarea provizorie sub control judiciar* cu stabilirea obligațiilor respective.

Încheierea Curții de Apel Cahul din 16 mai 2019 privind aplicarea măsurii preventive lui Grincevschi O. în temeiul art. 191 din Codul de procedură penală nu prevede un termen limită pentru care a fost dispusă măsura. Neindicarea termenului de aplicare a măsurii liberării provizorii sub control judiciar constituie o omisiune contrară Constituției.

Prin examinarea cererii apărării cu privire la revocarea măsurii preventive a arestului, stabilit prin sentința instanței de fond, cu scopul asigurării executării sentinței, și aplicarea măsurii preventive sub formă de liberarea provizorie sub control judiciar, instanța de apel a intervenit cu modificări în sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 15 martie 2019, fără o judecare a cauzei în ordine de apel, depășind astfel atribuțiile stabilite pentru instanța de apel.

5. Judecând recursul declarat de procuror, în raport cu materialele cauzei și ascultând opinia părților prezente la proces, Colegiul Penal conchide asupra netemeinicii acestuia pentru următoarele considerente de fapt și de drept.

Din actele anexate la cererea de recurs rezultă că, prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Cantemir) din 15 martie 2019, în privința lui Grincevschi O. a fost aplicată măsura preventivă - arestarea preventivă, acesta fiind luat sub strajă din sala de judecată. Legalitatea sentinței de condamnare a fost contestată cu apeluri, cauza fiind pendinte la Curtea de Apel Cahul.

La ședința de judecată din 16 mai 2019, avocatul Dunas A., acționând în numele inculpatului, a înaintat cerere de înlocuire a măsurii preventive sub forma de arest aplicată prin sentință inculpatului, cu o altă măsura mai blândă - liberarea provizorie sub control judiciar.

Prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 mai 2019

demersul avocatului a fost admis, fiind înlocuită măsura preventivă aplicată lui Grincevschi O. sub forma de arest preventiv, cu o măsură preventivă mai blândă - liberarea provizorie sub control judiciar. Încheierea pronunțată de instanță nefiind susceptibilă de atac.

Conform art. 342 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheierea instanței de judecată. Încheierile emise ca documente separate trebuie să corespundă tuturor rigorilor unei hotărâri judecătorești. Prin urmare, Colegiul Penal apreciază că instanța de apel, luând în considerație prevederile enunțate supra, precum și chestiunea apărută în timpul judecării cauzei penale ce-l vizează pe Grincevschi O., corect a ajuns la concluzia adoptării unei încheieri separate prin care s-a expus asupra înlocuirii măsurii preventive aplicate inculpatului prin sentință, bazându-se în acest sens pe prevederile art. 342 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează expres că încheierile privind măsurile preventive se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată.

Potrivit art. 329 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

De regulă, încheierea primei instanțe sau a instanței de apel privind înlocuirea sau revocarea arestului, precum și refuzul înlocuirii sau revocării arestului în privința inculpatului, cu excepția încheierii privind aplicarea arestului, nu este pasibilă de atacare în instanța ierarhic superioară, deoarece în ședința de judecată inculpatului îi sunt garantate toate drepturile procesuale. Prevederea unei căi de atac pentru asemenea încheieri ar periclita procesul de judecare a cauzei într-un termen rezonabil.

Totodată, urmează de consemnat că o persoană condamnată în prima instanță, fie că a fost sau nu în stare de arest până la acel moment, se găsește în situația precizată de art. 5 paragraf 1 lit. a) din Convenția europeană, care autorizează privarea de libertate a persoanelor pe baza condamnării chiar și nedefinitive. Curtea Europeană a indicat că, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, inclusiv în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art. 5 § 1 lit. a) din Convenția europeană, neavând drept scop aducerea unei persoane în fața autorității competente, după cum prevede art. 5 § 1 lit. c) din Convenție.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că încheierile privind aplicarea sau neaplicarea măsurii preventive care se judecă conform prevederilor art. 311 și 312 Cod de procedură penală, fac parte din categoria hotărârilor care pot fi atacate cu recurs separat în termen de 3 zile în instanța ierarhic superioară, pe când hotărârile judecătorești prin care sunt soluționate chestiuni premergătoare fondului cauzei și au fost adoptate în timpul judecării, printre altele și încheierile prin care instanța s-a expus asupra cererii formulate de partea apărării pot fi atacate cu recurs, de regulă, numai odată cu decizia recurată.

Pe cale de consecință, luând în considerație dispozițiile art. 437 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că încheierile pot fi atacate cu recurs numai odată cu sentința, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs, Colegiul Penal conchide că încheierea emisă la 16 mai 2019 de către Curtea de Apel Cahul nu poate fi atacată separat cu recurs, circumstanță care duce la respingerea recursului ca fiind inadmisibil. Totodată, în situația când instanța de recurs dispune respingerea ca inadmisibile a recursurilor, aceasta nu se expune asupra motivelor invocate, prin urmare nu există teme de a se verifica legalitatea încheierii instanței de apel.

6. În conformitate cu art. 437 alin. (2), 449 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Respinge, ca inadmisibil, recursul declarat de procurorul în procuratura de circumscripție a Curții de Apel Cahul, Cebotari Vitali, împotriva încheierii Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 16 mai 2019 privind aplicarea măsurii preventive sub formă de liberare provizorie sub control judiciar în privința lui Grincevschi Oleg XXXXX, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 mai 2019.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion